

5. Oblik muzeiv u zakladakh osvity stanom na 05.02.2019. [Accounting of museums in educational institutions as of February 5, 2019]. Retrieved from: [https://centour.uz.ua/files/Muzejna_sprava/\(data_zvernennia:14.08.2022\)](https://centour.uz.ua/files/Muzejna_sprava/(data_zvernennia:14.08.2022)). [in Ukrainian].
6. Ukaz Prezidenta Ukrainy «Pro Stratehiiu natsionalno-patriotichnoho vykhovannia»: vid 18 travnia 2019 r. № 286/2019. [Decree of the President of Ukraine "On the Strategy of National Patriotic Education"]. / Ukaz Prezidenta Ukrainy. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019#Text> (data zvernennia: 12.08.2022). [in Ukrainian].

Reho H., Reho O. The use of museum education in preschool educational institutions of Zakarpattia

Educating a patriotic Ukrainian citizen is now one of the higher-priority tasks facing educational institutions of all levels. Starting with preschool age, it is necessary to form the love of the younger generation for the Motherland and native place, a respectful attitude to the national heritage of the Ukrainian people, traditions and customs, and the historical past, to cultivate pride and a desire to imitate the courage of the fighters for the freedom and independence of Ukraine, both from the historical past and defenders who today defend the sovereignty and territorial integrity of the state; to emphasize the formation of their basic human qualities, such as spirituality, morality, empathy, willpower, etc. In our opinion, the use of museum education in educational institutions contributes to the achievement of the intended goal.

Museum education is interpreted as a scientific discipline and field of activity.

In our publication, we consider the issue of museum education as a field of activity, which is interpreted as the transfer of cultural experience through the pedagogical process, based on an interdisciplinary and poly-artistic approach, carried out within a museum environment. We present the quantitative and qualitative composition of museums at educational institutions governed by the Department Ministry of Education and Science of Ukraine in Zakarpattia Oblast, highlighting those awarded the title "Exemplary Museum". We draw special attention to museums and museum centers located in preschool education institutions in the region.

To analyze the use of museum education in Zakarpattia Oblast, a survey among teachers of preschool education institutions of Zakarpattia was conducted. All regions of the area, including urban and rural preschool institutions, were covered by the survey. We were interested in the use of the potential of museum education and the issue of implementing its possibilities in museums in the area and museums or mini-museums at preschool education institutions. The results of this survey are covered in this publication.

Key words: museum education, preschool educational institutions, museum, mini-museum, museum surrounding, education of a patriotic Ukrainian citizen, transfer of cultural experience through the pedagogical process, educators.

УДК 378.091.3:373.3.011.3-051

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.89.26>

Севастюк М. С., Слабко В. М.

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО
ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

У статті висвітлено питання підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації та проведення психолого-педагогічних досліджень і визначення їхнього впливу на якість професійного становлення майбутнього фахівця. Зазначено, що підготовка конкурентоспроможного вчителя Нової української школи, який впроваджує в освітній процес інноваційні методи навчання, неможлива без формування у студентів дослідницького потенціалу щодо педагогічної діяльності.

Вказано, що оволодіння майбутніми вчителями технологією проведення психолого-педагогічного експерименту дає їм змогу використовувати інноваційний зміст, форми та методи навчання під час проведення занять, забезпечує формування позиції вчителя-дослідника.

Зазначено, що ознайомлення студентів з технікою дослідницької роботи здійснюється під час вивчення дисципліни "Основи психолого-педагогічних досліджень у початковій школі". Студенти визначають особливості наукового пошуку щодо проблем початкової освіти. Засвоєні студентами знання, сформовані дослідницькі компетентності, навички дослідницького пошуку використовуються ними під час написання кваліфікаційних робіт.

Зазначено, що виконання завдань експериментального дослідження підвищує рівень підготовки студентів до наукового пошуку. Під час практики студенти проводять констатувальний етап дослідження, впроваджують розроблену систему експериментальних впливів та визначають її ефективність, що і є завданням формувального етапу експерименту. Проведення експериментального дослідження забезпечує прикладне засвоєння студентами знань про методи, методіку та технологію дослідження. Формування у студентів практичних вмінь щодо організації та проведення педагогічного експерименту забезпечує вироблення у них практичних дослідницьких умінь та дослідницької позиції у розбудові Нової української школи.

Ключові слова: професійна підготовка вчителя початкової школи, психолого-педагогічне дослідження, психолого-педагогічний експеримент, конкурентоспроможність, методика.

Оновлення сучасної української початкової школи, яке пов'язане із упровадженням у життя концепції стратегічного розвитку української освіти “Нова українська школа: простір освітніх можливостей” (2016) можливе лише за умови докорінної зміни статусу вчителя, особливостей його підготовки як фахівця нової формації, творчої особистості, яка володіє стратегічним мисленням, технологічним підходом до вирішення педагогічних проблем та особистісним ставленням до учнів [1]. Особливість учителя Нової української школи полягає в тому, що він має свободу у виборі програм, підручників і навчальних посібників, побудові авторських освітніх програм, виявляє ініціативу у визначенні методів і технологій навчання. У початковій школі вчитель впроваджує нові методи та технології навчання, до яких належать такі, як: інтегроване навчання, створення безпечного освітнього середовища, безбальне оцінювання учнів, партнерська взаємодія тощо. Однак, всі зміни в початковій школі неможливі, якщо у вчителя не буде сформований дослідницький потенціал, коли він не зможе оцінити результативність цих нововведень. Тому сучасній початковій школі потрібен не лише вчитель-професіонал, майстер своєї справи, але й вчитель-дослідник, тобто той вчитель, який постійно шукає, аналізує, перевіряє найкращі шляхи, умови, методи, засоби, форми вирішення конкретних навчальних завдань. На ці обставини звертають увагу в своїх дослідженнях В. Андрущенко, І. Бех, Н. Бібік, І. Зязюн, В. Кремень, О. Савченко, О. Сухомлинська. Науковці стверджують, що вчитель НУШ має бути дослідником, готовим до проектування, інновацій та творчості, відповідно він має вміти проводити педагогічні дослідження у школі.

Тому перед вищою школою постає завдання підготовки вчителя-дослідника, який творчо мислить, розуміє нові педагогічні технології, володіє сучасним змістом освітнього процесу та новітніми засобами вирішення педагогічних завдань. Необхідність підготовки вчителя до проведення педагогічних досліджень у майбутній діяльності підтверджується і вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого бакалаврського рівня (2021), в якому серед переліку спеціальних (фахових) компетентностей виділяється “здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти” (компетентність СК-8) [2].

У наукових розвідках С. Гончаренка, І. Зязюна, Н. Кічук, Г. Кловак, О. Макаренко, С. Мартиненко, Т. Федірчик та інших науково-педагогічні дослідження аналізуються як складова професійної компетентності вчителя. С. Гончаренко розглядає дослідницьку діяльність вчителя як органічну складову його професійної діяльності; Н. Кічук – як чинник актуалізації інтересу до педагогічних інновацій; Г. Кловак визначає дослідження як діяльність, що впливає на розвиток професіоналізму і слугує засобом цього розвитку; С. Мартиненко вбачає у дослідженнях сполучну ланку між теорією і практикою; О. Кучерявий – як діяльність, що є функцією педагога, яка пов'язана з його творчою самореалізацією.

Характеризуючи педагогічну діяльність, Г. Кловак зазначає, що у її структурі необхідно виділяти науково-дослідну і власне дослідницьку діяльність. Дослідницька педагогічна діяльність спрямована, насамперед, на набуття нових знань для вчителя з метою пошуків засобів удосконалення педагогічного процесу, це пошукова діяльність для вирішення професійних завдань у школі першого ступеня. Науково-дослідна педагогічна діяльність розглядається як діяльність фахівця, спрямована на набуття нових знань у науці, результат якої подається в різних загальноприйнятих наукових формах звіту (доповідях, рефератах, наукових статтях, дисертаціях, монографіях, посібниках, підручниках, рекомендаціях тощо) [3].

На основі цих досліджень О. Шквир визначає дослідницьку діяльність учителя як цілеспрямовану пошукову діяльність із використанням методів науково-педагогічного дослідження, спрямовану на створення оптимальних умов для розвитку і саморозвитку учнів, вдосконалення освітнього процесу в школі та власного самовдосконалення, що пов'язана із творчістю та спрямована на довгостроковий професійний саморозвиток. Враховуючи специфіку педагогічної діяльності вчителя початкової школи, визначено сутність дослідницької функції вчителя початкових класів, яка полягає у самостійній пошуково-творчій діяльності вчителя, що здійснюється з використанням методів педагогічного дослідження з метою вивчення молодших школярів, їхніх батьків, умов успішної педагогічної взаємодії з ними та відповідного вдосконалення освітнього процесу в початковій школі [5-7].

Все це актуалізує проблему підготовки майбутніх учителів до дослідницької діяльності. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до проведення педагогічних досліджень розглядається як необхідна умова ефективної підготовки конкурентоздатного, компетентного фахівця.

Мета статті полягає у розробленні змісту підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації та проведення психолого-педагогічних досліджень та визначення їхнього впливу на якість професійного становлення майбутнього фахівця.

Реформування початкової освіти визначає напрями підготовки вчителя початкової школи. Відповідно до завдань, зазначених в концепції “Нова українська школа”, школі потрібен ініціативний, творчий фахівець, “агент змін”, вчитель-інноватор, дослідник, становлення такого вчителя неможливе без його підготовки до організації та проведення психолого-педагогічних досліджень у власній професійній діяльності. Об'єктом досліджень учителя початкової школи є: психологічна діагностика психічних явищ, процесів, станів, властивостей, з одного боку, та дослідження ефективності педагогічного впливу та власного професійного зростання – з другого.

Готовність (компетентність, здатність) майбутніх учителів початкової школи до проведення педагогічних досліджень визначається як особистісне утворення, що містить стійке прагнення до науково-дослідної роботи, наявність спеціальних знань і вмінь, які забезпечують високу ефективність організації педагогічного наукового пошуку. Високий (творчий) рівень її сформованості передбачає, насамперед, сформовані професійні цінності щодо необхідності проведення дослідження в практичній діяльності вчителя, усвідомлення значення дослідження у професійній діяльності, наявність внутрішньої мотивації, активності у творчій та дослідницькій діяльності; наявність усвідомлених, глибоких знань про методологію, методи та методіку наукового педагогічного дослідження; володіння вміннями шукати та аналізувати літературу з теми дослідження, розробляти науковий апарат дослідження, проводити констатувальний та формувальний експеримент, аналізувати результати дослідження.

Результати проведеного опитування свідчать про недостатній рівень сформованості готовності до проведення психолого-педагогічних досліджень. Аналіз отриманих результатів, їхній розподіл за сформованістю дослідницьких умінь студентів-випускників свідчать про те, що 35% студентів мають низький, 45% середній і 20% високий рівні.

Вивчаючи ставлення студентів 4 курсу до ролі науково-дослідницької діяльності у професійному становленні фахівця, зазначимо, що 56% студентів вважають науково-дослідницьку діяльність важливою складовою професіоналізму сучасного вчителя, 33% більш схильні до прийняття важливості ролі науково-дослідницької діяльності у професійному становленні майбутнього вчителя; 7% ще не визначилися щодо свого ставлення до ролі науково-дослідницької діяльності; лише 4% респондентів не вважають науково-дослідницьку діяльність студентів важливою складовою професіоналізму сучасного вчителя. Серед причин, що обмежують бажання брати участь в науково-дослідницькій діяльності, (як найголовнішу для себе) студенти четвертого курсу обрали брак часу через щільний графік навчального процесу – 26% респондентів; відсутність зацікавленості – 19% студентів; недостатні знання щодо організації науково-дослідницької діяльності та недостатній рівень науково-дослідницьких умінь – 33% студентів. Серед труднощів, які виникають у процесі науково-дослідницької діяльності, 25% студентів четвертого курсу виокремили проблему планування й організації науково-дослідницької діяльності, зокрема експериментальної роботи; 19% респондентів – аналіз наукових текстів; 48% студентів – аналіз власних досліджень та використання математичних методів дослідження; 18% респондентів – оформлення науково-дослідницької роботи.

Забезпечення високого рівня готовності до проведення психолого-педагогічних досліджень можливе за таких педагогічних умов, як: формування позитивного ставлення до організації та проведення педагогічних досліджень, творчого підходу до педагогічної діяльності; засвоєння знань про важливі принципи та методи проведення педагогічних досліджень; формування практичних умінь щодо організації психолого-педагогічного експерименту.

Проведене опитування студентів та власний досвід керування кваліфікаційними роботами свідчить, що значні труднощі у студентів викликає організація та проведення психолого-педагогічного експерименту, що вимагає спеціальної підготовки під час вивчення дисципліни “Основи психолого-педагогічних досліджень у початковій школі” та написання курсових робіт із психології (5 семестр), педагогіки (6 семестр), методик навчання освітніх галузей початкової освіти (7 семестр).

Під час вивчення дисципліни “Основи психолого-педагогічних досліджень у початковій школі” (5 семестр) студенти ознайомлюються із технологією проведення психолого-педагогічного дослідження, що містить: засвоєння знань про загальну характеристику психолого-педагогічного експерименту, його особливості, сильні, слабкі аспекти через порівняння особливостей проведення психологічного та педагогічного експериментів; види експериментів у педагогічній діяльності; планування експерименту; підготовка, організація та проведення психолого-педагогічного експерименту. Під час вивчення теми студенти засвоюють вимоги до розроблення методіки констатувального етапу дослідження, а саме: завдання, методи, зміст аналізу стану функціонування предмету дослідження; критерії, параметри, показники оцінювання результату проведення констатувального експерименту; оформлення результатів констатувального етапу дослідження. Окремим питанням є проблеми щодо методіки формуального експерименту та її реалізація. Студенти ознайомлюються із методікою проведення експерименту як засобом перевірки його гіпотези: завдання, методи та зміст оновлення освітньо-виховної діяльності чи вдосконалення природних умов; технологією фіксації та обробки результатів.

Засвоєні теоретичні знання з організації та проведення експериментальної роботи сприяють проведенню емпіричного дослідження із психології (5 семестр), в основі якого – оволодіння студентами методами психодіагностики. Під час виконання курсової роботи з психології студенти вчать на практиці проводити тестування, опитування (анкетування, інтерв’ювання), ознайомлюються із сучасними методиками психодіагностики, здійснюють психологічний аналіз уроку. Проведення студентами психологічного експерименту закладає підґрунтя для подальшого виконання ними завдань педагогічного та методичного експериментального дослідження.

Особливість курсового дослідження з педагогіки (6 семестр) полягає у проведенні студентами педагогічного експерименту, сутність якого, на відміну від психологічного дослідження, полягає не лише у діагностиці нинішнього стану явища, але й у перевірці ефективності розроблених та запропонованих студентами

змін, зокрема: змісту, форм, методів навчання або виховання, виділених ними педагогічних умов для підвищення ефективності освітнього процесу початкової школи.

Під час проведення педагогічного експерименту значна увага приділяється організації його констатувального (діагностичного) та формувального етапів.

Під час опису перебігу та результатів констатувального етапу дослідження звертається увага на визначення мети експериментальної роботи – перевірки ефективності педагогічного впливу, формулювання гіпотези, окреслення бази та тривалості дослідження, визначається явище, яке змінюється під час експериментального впливу, надається характеристика показників (критеріїв) та рівнів сформованості досліджуваної якості, добираються методики її вимірювання. На основі проведеного констатувального етапу дослідження характеризується початковий стан сформованості якості, надається кількісний (таблиці, діаграми) та якісний аналіз результатів діагностичної роботи, яка проводиться на початку дослідження, тобто до проведення експериментального впливу.

Значна увага приділяється розробленню студентами разом із науковим керівником експериментального впливу, що містить обґрунтування педагогічних умов, методики формування, ефективність яких перевіряється у результаті педагогічного дослідження. На підставі вивчення й узагальнення педагогічного досвіду (як вітчизняного, так і зарубіжного) студент розробляє систему уроків або завдань, методів, прийомів роботи чи педагогічних умов, що сприятимуть підвищенню якості освітньої та виховної роботи.

Під час проведення аналізу (контрольного етапу експерименту) студенти порівнюють результати констатувального та контрольного етапів дослідження, показують динаміку сформованості якості (порівнюють результати на початку та в кінці проведення педагогічного експерименту). Аналіз результатів експериментальної роботи, контрольного етапу дослідження, відображають у таблицях та діаграмах, в яких подаються кількісні дані за результатами проведеного дослідження в експериментальному класі, де учні працювали за системою автора. Порівняння цифрових даних результатів роботи в контрольному та експериментальному класах свідчить про ефективність розробленої студентом експериментальної програми. Результати дослідницької роботи подаються студентами у вигляді схем, таблиць, діаграм, на яких конкретно доводять рівень досягнення поставленої мети.

Підвищується якість проведення експериментальної роботи під час виконання курсового дослідження з педагогіки та методик проходження студентами у цей час педагогічної практики [4]. Нами були використані можливості педагогічної практики щодо підготовки студентів до дослідження. Перед студентами було поставлено завдання: під час практики провести міні-дослідження. Для цього необхідно було розробити нову систему впливів на учнів та перевірити її ефективність. Під час проходження практики студенти виконують завдання курсового дослідження з педагогіки, а саме проводять констатувальний експеримент із проблеми дослідження, впроваджують розроблену відповідно до теми систему експериментальних впливів та визначають її ефективність, що і було завданням формувального експерименту. Проведення експериментального дослідження сприяє прикладному засвоєнню студентами знань про методи та методику дослідження, формуванню дослідних умінь.

Оволодіння майбутніми вчителями технологією проведення психолого-педагогічного експерименту готує їх до впровадження інноваційного змісту, форм та методів навчання у власну практичну діяльність, забезпечує формування позиції вчителя-дослідника, вчителя-новатора. Окрім цього, технологія проведення дослідження дає можливість вчителям у майбутньому визначати ефективність використаних ними методів та засобів навчання та виховання, перевіряти їхню результативність у власній професійній діяльності.

Висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі полягають у підготовці конкурентоспроможного вчителя Нової української школи, який впроваджує в освітній процес інноваційні методи навчання, враховуючи особливості та потреби молодших школярів, неможлива без формування у них дослідницького потенціалу щодо педагогічної діяльності. Ознайомлення студентів із технікою дослідницької роботи (методологією наукової діяльності, роботою з теоретичною літературою, організацією експерименту, методами емпіричного дослідження, оформлення результатів пошукової роботи тощо) здійснюється під час вивчення дисципліни “Основи науково-педагогічних досліджень у початковій школі”. Засвоєні студентами знання, сформовані дослідницькі компетентності, навички дослідницького пошуку використовуються ними під час написання кваліфікаційних робіт. Особливу увагу приділяють проведенню студентами власного експериментального пошуку, можливості якого закладені у педагогічній практиці. Під час виконання завдань практики студенти проводять констатувальне дослідження, впроваджують розроблену систему експериментальних впливів та визначають її ефективність, що і є завданням формувального етапу експерименту. Отже, проведення експериментального дослідження забезпечує прикладне засвоєння студентами знань про методи, методику та технологію дослідження.

Використана література:

1. Бондар В. І., Шапошнікова І. М. Фахово-орієнтована спрямованість моніторингу як функції управління якістю підготовки вчителя. *Гірська школа Українських Карпат*. 2013. № 8-9. С. 19-25.
2. Концепція нової української школи [Електронний ресурс]. URL : <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/konczepczija.pdf>
3. Стандарт вищої освіти України. Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Ступінь – бакалавр. Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність – 013 Початкова освіта, 2021. С. 22.

4. Кловак Г. Т. Генеза підготовки майбутнього вчителя до дослідницької педагогічної діяльності у вищих педагогічних навчальних закладах України (кінець XIX-XX століття) : автореф. дис. ... доктора пед. наук. Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2005. 36 с.
5. Севастіук М. С. Вплив педагогічної практики на формування готовності майбутніх учителів початкової школи до проведення психолого-педагогічних досліджень. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання*. Випуск 27. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. С. 166-171.
6. Севастіук М. С. Професійна суб'єктність як провідна якість конкурентоспроможного вчителя початкової школи *Розвиток конкурентоспроможної особистості у межах освіти: реалії та перспективи* : матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції; редакційна колегія В. І. Бондар (голова) та ін. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. С. 49-57
7. Шквир О. Л. Модель ступеневої підготовки майбутніх учителів початкових класів до проведення педагогічних досліджень. *Педагогічний дискурс* : зб. наук. праць / гол. ред. І. М. Шоробура. Вип. 22. Хмельницький, 2017. С. 187-192.

References:

1. Bondar V. I., Shaposhnikova I. M. (2013) Fakhovo-orientovana spriamovanist monitorynhu yak funktsii upravlinnia yakistiu pidhotovky vchytelia [Professionally oriented orientation of monitoring as a function of quality management of teacher training]. *Hirska shkola Ukrainykh Karpat*. № 8-9. S. 19-25.
2. Kontsepsiia novoi ukrainskoi shkoly (2017) [The concept of a new Ukrainian school] [Elektronyi resurs]. URL : <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/konczepczyia.pdf>
3. Standart vyshchoi osvity Ukrainy (2021). Pershyi (bakalavrskyi) riven vyshchoi osvity. Stupin – bakalavr. Haluz znan – 01 Osvita/Pedahohika. Spetsialnist – 013 Pochatkova osvita. [Standard of higher education of Ukraine. First (bachelor) level of higher education. Bachelor's degree. Field of knowledge – 01 Education/Pedagogy. Specialty – 013 Primary education]. S. 22.
4. Klovak H. T. (2005) Geneza pidhotovky maibutnoho vchytelia do doslidnytskoi pedahohichnoi diialnosti u vyshchikh pedahohichnykh navchalnykh zakladakh Ukrainy (kinets XIX-KhKh stolittia) [The genesis of training a future teacher for research pedagogical activity in higher pedagogical educational institutions of Ukraine (end of the 19th-20th centuries)] : avtoref. dys. ... doktora ped. nauk. Kyiv : Kyivskiy natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka, 36 s.
5. Sevastiuk M. S. (2015) Vplyv pedahohichnoi praktyky na formuvannya hotovnosti maibutnykh uchyteliv pochatkovoї shkoly do provedennia psykhologo-pedahohichnykh doslidzhen [The influence of pedagogical practice on the formation of the readiness of future primary school teachers to conduct psychological and pedagogical research]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova. Seriiia 17. Teoriiia i praktyka navchannia ta vykhovannia*. Vypusk 27. Kyiv : Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, S. 166-171.
6. Sevastiuk M. S. (2018) Profesiina subiektnist yak providna yakist konkurentospromozhnoho vchytelia pochatkovoї shkoly [Professional subjectivity as a leading quality of a competitive primary school teacher] *Rozvytok konkurentospromozhnoi osobystosti u mezhakh osvity: realii ta perspektyvy*: materialy vseukrainskoi naukovy-praktychnoi konferentsii; redaktsiina kolehiia V.I. Bondar (holova) ta in. Ivano-Frankivsk : NAIR, S. 49-57.
7. Shkvyr O. L. Model stupenevoi pidhotovky maibutnykh uchyteliv pochatkovykh klasiv do provedennia pedahohichnykh doslidzhen [Model of graduate training of future primary school teachers to conduct pedagogical research] *Pedahohichnyi dyskurs* : zb. nauk. prats / hol. red. I. M. Shorobura. Vyp. 22. Khmelnytskyi, 2017. S. 187-192.

Sevastiuk M., Slabko V. Organization and conduct of psychological and pedagogical research as a necessary component of training a competitive primary school teacher

The article highlights the issue of training future elementary school teachers for the organization and conduct of psychological and pedagogical research and determining its impact on the quality of professional development of a future specialist. It is noted that the preparation of a competitive teacher of the new Ukrainian school who introduces innovative teaching methods into the educational process is impossible without developing students' research potential for pedagogical activity.

The author points out that significant opportunities in improving the professional activities of a teacher lie in mastering the technology of organizing and conducting psychological and pedagogical experiments. Mastering the technology of conducting a psychological and pedagogical experiment by future teachers prepares them for the introduction of innovative content, forms, and methods of teaching into their own practical activities, and ensures the formation of their position as a teacher-researcher, a teacher-innovator. On the other hand, it is the research technology that allows teachers in the future to determine the effectiveness of the methods and means of training and education used, to check their effectiveness in their own professional activities.

It is stated that the introduction of research techniques (methodology of research activity, work with theoretical literature, organization of the experiment, methods of empirical research, registration of the results of research work, etc.) is carried out when studying the discipline "Fundamentals of Psychological and Pedagogical Research in Elementary School". Acquisition of this discipline helps students determine the features of scientific research on the problems of elementary education. The knowledge acquired by students, the research competencies, and the skills they developed are used by them when writing qualification papers. It has been determined that when writing research studies, great attention is paid to conducting an experimental study. It is noted that the fulfillment of the tasks of experimental research in the course of teaching practice at school increases the level of preparation of students for scientific research. In the course of teaching practice, students conduct ascertainment research, implement the developed system of experimental influences and determine its effectiveness, which is the task of the formative stage of the experiment. Thus, conducting an experimental study ensures the applied assimilation of knowledge about the methods, methodology and technology of research by students. The development of students' practical skills in organizing and conducting a pedagogical experiment ensures the formation of their practical skills and research position in the development of a new Ukrainian school.

Key words: professional training of an elementary school teacher, psychological and pedagogical research, students' readiness to organize and conduct psychological and pedagogical research, psychological and pedagogical experiment.